

การเก็บเกี่ยว

และ คัดเกรดข้อพลองกอง

สุพร ชังคมนตรี / สวพ.8

ในการผลิตลองกองคุณภาพดี การเก็บเกี่ยวผลลองกองเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากลองกองเป็นผลไม้ประเภทเดียวกับ ส้ม เงาะ และลิ้นจี่ ที่ไม่สามารถนำไปแปรรูปได้เหมือนกับ มะม่วง กัลย และทุเรียน ดังนั้นผลลองกองจะต้องเก็บเกี่ยวเมื่อผลแก่และสุกบนต้นเท่านั้น การเก็บเกี่ยวที่ไม่ถูกต้อง ทำให้มีปัญหากระทบกระเทือนต่อคุณภาพของลองกองมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นฤดูการผลิต เจ้าของสวนมักจะรีบเก็บเกี่ยวลองกองในขณะที่ยังไม่สุกแก่เต็มที่ เนื้อผลยังมีรสเปรี้ยวอยู่ ทำให้เสียภาพลักษณ์ของลองกอง ทั้งนี้เพราะลองกองต้นฤดูมีราคาแพง และผลลองกองออกสู่ตลาดน้อย ในขณะที่ผู้บริโภคมีความต้องการสูง ดังนั้น เพื่อให้ตลาดลองกองมีความยั่งยืน การเก็บเกี่ยวในระยะการสุกที่เหมาะสมจึงเป็นเรื่องที่เกษตรกรต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ข้อสังเกตต่างๆที่ใช้เป็นดัชนีในการเก็บเกี่ยวผลลองกอง

- สีของผิวเปลือกผลเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทั้งข้อ
- หนัอายุผล (13-15 สัปดาห์หลังดอกบาน)
- เนื้อผลขาวใส
- ผลปลายข้อเมื่อบีบเบาๆจะรู้สึกนิ่มมือ
- เมื่อชิมเนื้อผล ถ้าผลสุกจะมีรสชาติหอมหวาน

ในการเก็บเกี่ยวผลลองกองก็เหมือนกับไม้ผลชนิดอื่นๆ คือ ไม่สามารถใช้ลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นดัชนีในการเก็บเกี่ยวได้ จำเป็นต้องนำข้อสังเกตต่างๆมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวลองกองได้ถูกต้องได้ผลลองกองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว

- ถัง หรือ ตะกร้าสำหรับเก็บผลลองกองบนต้น
- เชือกไนลอน สำหรับผูกตะกร้าหย่อนลงพื้น และขอเกี่ยวตะกร้ากับกิ่งลองกอง ซึ่งทำด้วยลวดขนาด 2 หุน
- กรรไกรปากแหลม สำหรับใช้ในการตัดข้อลองกอง ไม่ควรใช้มีดเพราะอาจเกิดบาด

แผลกับผลลองกองบริเวณโคนข้อ และบันไดสำหรับเก็บเกี่ยวผลที่อยู่ปลายกิ่ง

- ตะกร้าพลาสติกขนาด 20-25 กก. ในการขนส่งลองกองจากสวนสู่ตลาด ซึ่งจะรักษาคุณภาพลองกองได้ดีกว่าบรรจุในเชิงและลังไม้

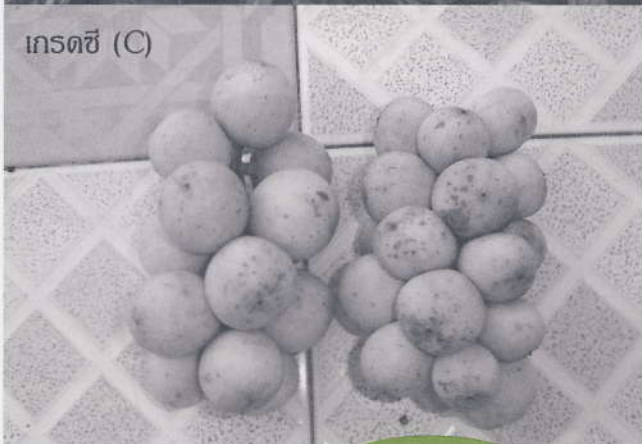
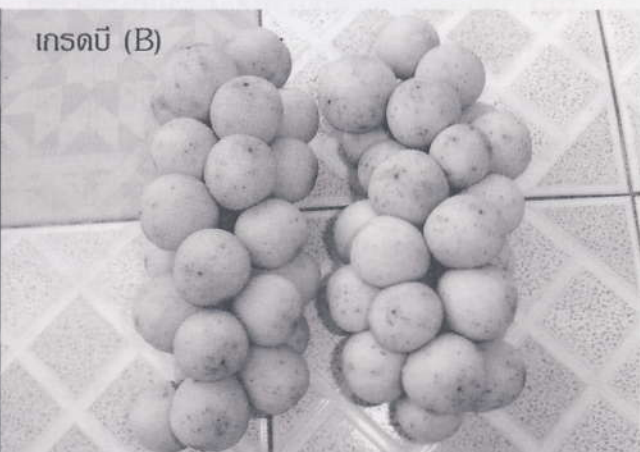
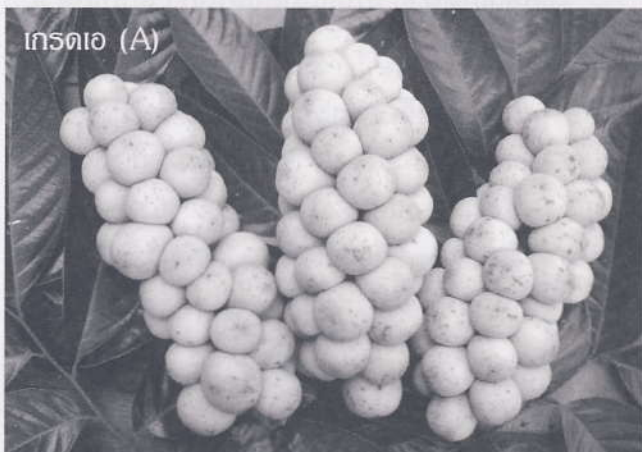
วิธีการเก็บเกี่ยว

สอดกรรไกรเข้าในช่องระหว่างโคนช่อกับกิ่ง แล้วตัดช่อ ผลที่ละช่อ ถ้าผลลองกองอัดแน่นกับกิ่ง ควรปลิดผลบริเวณ โคนช่อออก เพื่อให้เกิดช่องว่างสำหรับสอดกรรไกร

นำช่อผลที่เก็บเกี่ยวใส่ภาชนะมาวางในที่ร่ม ทำการ ตัดแต่งช่อผลโดยปลิดเอาผลเน่า ผลที่สัตว์หรือแมลงทำลาย ออก แล้วทำการคัดแยกช่อผลที่มีขนาดต่างกันบรรจุในตะกร้า

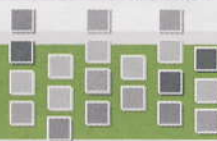
การคัดเกรดช่อผลที่มีคุณภาพเพื่อนำไปจำหน่าย ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ราคาสูงขึ้นและเป็นที่ต้องการ ของผู้บริโภค โดยลองกองที่เข้าสู่ตลาดแบ่งเป็น 4 เกรด คือ

- เกรดเอ (A)** ช่อผลมีน้ำหนักมากกว่า 700 กรัม ขึ้นไป ผลสุกมีสีเหลืองนวล รสชาติหอมหวาน ไม่มีโรคแมลงทำลาย
- เกรดบี (B)** ช่อผลมีน้ำหนัก 500-700 กรัม ผลสุก มีสีเหลืองนวล รสชาติหอมหวาน ไม่มีโรคแมลงทำลาย
- เกรดซี (C)** ช่อผลขนาดเล็ก หรือช่อผลมีน้ำหนัก 300-500 กรัม ผลสุกมีสีเหลืองนวล รสชาติหวานอมเปรี้ยว อาจมีร่องรอยจากการทำลายของโรคแมลงบ้างเล็กน้อย
- เกรดต่ำ** มีผล 3-5 ผลในช่อ หรือผลร่วง

สวพ. 8 **ชวนคุย...**

รายการวิทยุ

เพื่อวิชาการเกษตรก้าวหน้า พัฒนาการผลิตพืชให้มีคุณภาพดี ปลอดภัย และยั่งยืน ...

AM 1269 Khz วิทยุ มก.สงขลา **ทุกวันศุกร์และวันอาทิตย์ เวลา 16.00 - 17.00 น.**

FM 102.0 Mhz พัทลุง **ทุกวันเสาร์ เวลา 14.00 - 15.00 น.**